

SYN PÅ VERDEN

Jyllands-Postens internationale debatpanel reflekterer over verdens tilstand

Søren Espersen

Rina Ronja Kari

Per Stig Møller

Catharina Sørensen

Mogens Lykketoft

Anders Fogh Rasmussen

I verden af i morgen hænger vi enten sammen, eller vi bliver hængt hver for sig

EU's medlemslande må gøre op med sig selv, om vi i fremtiden skal stå stærkere på egne ben - eller fortsat skal bruge en stormagt som gangkurv?

PER STIG MØLLER
fhv. udenrigsminister og folketingsmedlem (K)

Når pandemien ebber ud, får vi både et gensyn med verden af i går og et goddag til en verden af i morgen.

Globaliseringen vil på flere områder blive indhegnet af renationaliseringer. Pandemien har belært os om, at der er grænser for, hvor meget et land kan sælge ud af sin infrastruktur og interne sikkerhed, og for hvor lidt, det selv kan råde over.

Omvendt har internationale organisationer som IMF og ECB vist sig afgørende for, at de hårdst

ramte lande efter krisen får mulighed for at komme i gang igen. Deres rolle vil blive styrket, ligesom WHO vil blive styrket med forskning på højt internationalt niveau.

I dag er private såvel som offentlige medicinalforskningsenheder overalt i fuld gang med at lede efter medicin, som virker mod coronaen, og med at opfinde den vaccine, som skal redde os fra dens anden bølge. Men hvis EU permanent havde et forskningscenter "second to none" inden for flere discipliner, ville vi nok have større chancer for afgørende videnskabelige gennembrud end nu.

Havde USA under Anden Verdenskrig ikke samlet de bedste hjerner om at udvikle atombomben, var Tyskland kommet først. I dag ville vores udforskning af rummet ikke være kommet så langt, som tilfældet er, hvis ikke man var gået sammen. Nu har pandemien belært os om, at vi må arbejde sammen, ikke blot om det uende-

ligt store, men også om det uendeligt små.

I verden af i morgen vil vi tydeligere se konturerne af en ny verdensorden. Helt i overensstemmelse med den kommende renationalisering har Margrethe Vestager forleden i Financial Times advaret mod som efter 2008-krisen at sælge mere ud af EU-landenes infrastruktur og store virksomheder til Kina.

Desuden har EU's udenrigsrepræsentant advaret mod at falde for Kinas mange tilbud om hjælp. Men de enkelte lande vil selvfølgelig tage imod den hjælp, de kan få. Kina anvender næppe sin "soft power" af ren og skær medmenneskelighed. Økonomisk har det brug for, at f.eks. EU-landene ikke bryder sammen, for så kan de ikke købe ind i Kina.

Politisk har det brug for vor forståelse. Efter Anden Verdenskrig indførte USA Marshall-hjælpen,

der rejste til og frelste Vesteuropa og sikrede USA et fremtidigt marked. Vi giver ulandshjælp til udviklingslandene af altruistiske, egoistiske og politiske grunde, så udviklede lande får råd til at købe vores varer og kan støtte os internationalt.

Det er alt sammen udtryk for soft power. Det afgørende for modtageren er at sikre sig mod at komme i et afhængighedsforhold og ende som bistandsjunkie. Det er ri-

”

Hvis EU permanent havde et forskningscenter "second to none" inden for flere discipliner, ville vi nok have større chancer for afgørende videnskabelige gennembrud end nu.

sikoen. Kinas soft power viser verden, at USA ikke længere kan eller vil spille den verdensrolle, som det har haft siden Anden Verdenskrig. Fortsættes handelskrigene, svækkes WTO og verdensøkonomien, hvilket ikke er i Europas interesse.

Den globale verdensorden kommer i yderligere uorden, indtil en ny og anderledes orden falder på plads. En sådan kritisk periode er svanger med kriser og konflikter, som heller ikke er i vores interesse. Følgelig må Europa forsøge at fastholde USA i et stærkere økonomisk, sikkerhedsmæssigt og politisk samarbejde.

Men under alle omstændigheder må EU's medlemslande gøre op med sig selv, om vi i fremtiden skal stå stærkere på egne ben - eller fortsat skal bruge en stormagt som gangkurv? Men i så fald: Hvis kurv? Vi må gøre os klart, at i verden af i morgen hænger vi enten sammen, eller vi bliver hængt hver for sig.

Bøn fra unge med kronisk sygdom: Et kys er ikke bare et kys, men et spørgsmål om liv eller død

Andres niveau af socialt ansvar er forskellen mellem liv og død, og vi føler derfor, at vi har mistet kontrollen over vores eget helbred.

HENRIETTE BERTHEL
medlem af Ungepanelerne i Danmark
København K

ANNA ANTOINET EGEDE BØGGILD
medlem af Ungepanelerne i Danmark
Brønshøj

CAROLINE KLOKMOSE
medlem af Ungepanelerne i Danmark
Rønde

Knap hver femte ung i Danmark lever med en kronisk sygdom. Det svarer til 20 pct. af alle unge. Og netop dette står i skærende kontrast til den gængse forestilling om unge som raske. Særligt nu, hvor covid-19-pandemien primært omtales som farlig for de ældre.

Men sagen er den, at vi er ekstremt påvirkede af denne virus - og af gode grunde. Vi repræsenterer en gruppe af kronisk syge unge,

hvor covid-19-virussen for alvor har forandret vores liv. For os er virussen ikke blot en usynlig fjende, der vil medføre karantæne, ondt i hovedet og vejrtrækningsproblemer, for os er virussen liv eller død.

Vi bliver derfor også bekymrede og finder det foruroligende, når nogle af vores jævnaldrende fortsætter ufortrødent med at kysse, skåle og danse, selv om det forøger risikoen for smittespredning.

Og det er ikke, fordi vi ikke under vores kammerater forårets livsglæde, tværtimod, men et kys er ikke længere bare et kys, det kan være et spørgsmål om liv eller død for nogle af os.

Vi frygter helt konkret, hvordan vores permanent svækkede immunforsvar vil tage imod en covid-19-infektion. Vi er vant til at være syge, og vi er vant til at skulle passe på, at vores kroppe ikke udsættes for smitte. Men lige nu er vi afhængige af andres adfærd. Andres niveau af socialt ansvar er for-

”

Lad os tage ansvar sammen og passe på de allermest udsatte under denne pandemi. Det er ikke altid lige til at se, hvem der er udsat.

skellen mellem liv og død, og vi føler derfor, at vi har mistet kontrollen over vores eget helbred.

Hos Ungepanelerne i Danmark repræsenterer vi alle unge med alvorlige og kroniske sygdomme på landets hospitaler. Udefra ligner vi almindelige unge, men vores liv, immunforsvar og bekymringer er langt fra de samme.

Covid-19-pandemien har trukket tæppet væk under vores hverdag og vores land. Vi lever og tænker

anderledes for tiden. Vi er mennesker sammen og hver for sig på en anden måde. De fleste har nok et skiftende sindelag, hvor isolationen, angsten og trivialiteten æder sig ind på én i øjeblikke af dagen.

I disse tider er det vanskeligt for mange unge at opretholde et socialt liv med venner, kærester og klassekammerater. For ikke-syge unge er fredagsbaren og den ugentlige fodboldtræning måske skiftet ud med en gåtur, behørig afstand og ekstra håndsprit.

Men med et nedsat immunforsvar er det ikke en mulighed. Det kræver social isolation at passe på en krop, der har været igennem et langt sygdomsforløb. Vi oplever derfor en stigning i antallet af unge, der føler angst og ensomhed.

Drømme om at flytte hjemmefra, vores fremtidige studievalg og kommende jobmuligheder er lige nu erstattet af akut frygt og bekymring for at blive smittet med covid-19-virussen, der kunne ende vores liv.

Spørgsmål som: Mon mine venner glemmer mig? Hvad sker der, hvis jeg bliver smittet? Og er mit immunforsvar i stand til at nedbryde sygdommen? De dukker op igen og igen.

Tanker, der ikke burde fylde i et ungt menneskes liv, men som er uundgåeligt, når ungdomslivet i høj grad leves på et hospital.

Vi ved fra forskningen, at unge med kroniske sygdomme generelt trives mindre godt end raske unge. Og det bliver særligt nu forstærket. Hos Ungepanelerne er vores opfordring derfor også klar:

Lad os tage ansvar sammen og passe på de allermest udsatte under denne pandemi. Det er ikke altid lige til at se, hvem der er udsat.

Vi må, ung som gammel, rask som syg, tage situationen alvorligt, give hinanden et smil og følge myndighedernes anbefalinger.

Og så kysser vi dobbelt så meget, når pandemien ikke længere styrer vores hverdag og liv.